

РАЗСЛЕДВАНЕ НА ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ В БЪЛГАРИЯ

НАРЪЧНИК

ЦЕНТЪР ЗА
ИЗСЛЕДВАНЕ НА
ДЕМОКРАЦИЯТА

РАЗСЛЕДВАНЕ НА ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ В БЪЛГАРИЯ

НАРЪЧНИК

ЦЕНТЪР ЗА
ИЗСЛЕДВАНЕ НА
ДЕМОКРАЦИЯТА

Настоящият наръчник има за цел да подпомогне работата на държавни служители и представители на съдебната система, специализиращи в сферата на разследването на изпирането на пари. Наръчникът разглежда и обобщава основни тенденции в осъществяването на тази престъпна дейност, нормативната уредба и оперативните дейности за разследването и наказването на изпирането на пари. В детайли са представени: а) националната и международната правна рамка на противодействието на изпирането на пари; б) престъплението „изпиране на пари“ в сферата на оперативната работа; в) разследването на изпиране на пари; г) международното правно сътрудничество при случаи на изпиране на пари; и д) установяването на имущество, придобито от престъпна и незаконна дейност.

Автори:

Ваня Несторова, Върховна касационна прокуратура на Република България (Глава I, II и III, координатор на цялостното разработване на Наръчника)

Цветелина Стоянова, Специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“ – ДАНС (части от Глава I и II)

София Пецева, Специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“ – ДАНС (части от Глава I и II)

Горан Драгулев, Специализирана дирекция „Финансова сигурност“ – ДАНС (части от Глава I и II)

Цветан Йоцов, Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР (части от Глава II и III)

Ивелина Трошанова, Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР (части от Глава II и III)

Милен Стоянов, Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ – МВР (части от Глава II и III)

Йонка Алексова, Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ – МВР (части от Глава II и III)

Атанас Атанасов, Софийски градски съд, Председател на Съюза на съдиите в България (Глава IV)

Трифон Трифонов, Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ) (Глава V)

Редакционен съвет:

Мария Йорданова

Руслан Стефанов

Ваня Несторова

Технически редактори:

Стефан Карабоев

Галина Сапунджиева

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

С финансовата подкрепа на Българо-швейцарската програма за сътрудничество.

ISBN: 978-954-477-332-8

© 2018, Център за изследване на демокрацията

Всички права запазени.

ул. „Александър Жендов“ 5, 1113 София

тел.: (+359 2) 971 3000, факс: (+359 2) 971 2233

www.csd.bg, csd@online.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

Глава I: Правна рамка на противодействието на изпирането на пари	7
1. Международна правна рамка.....	7
1.1. Развитие в глобален и регионален план.....	7
1.2. Основни изисквания на Четвъртата директива	18
2. Национална правна рамка.....	20
2.1. Превантивни мерки срещу изпирането на пари	20
2.2. Наказателни мерки срещу изпирането на пари	36
2.3. Административно-наказателни мерки срещу изпирането на пари	53
2.4. Гражданскоправни мерки срещу изпирането на пари	54
Глава II: Престъплението „изпиране на пари“ в сферата на оперативната работа	55
1. Планиране на оперативно-издирвателната работа по отношение на изпирането на пари.....	56
2. Събиране на информация за изпиране на пари	59
3. Анализ на събраната информация	68
4. Финансов профил	71
5. Реализация на информацията в досъдебното производство	75
Глава III: Разследване на изпиране на пари	77
1. Предпоставки за образуване на досъдебно производство	77
2. Доказателствени средства	83
3. Способи за доказване	85
4. Прилагане на предмети, книжа и компютърни информационни данни.....	91
5. Действия по обезпечаване на имоти, сметки, акции и дялове в дружества.....	100
6. Международно сътрудничество	100
7. Анализ на доказателствата	103
8. Съдържание на обвинителния акт.....	113
9. Действия при производство по чл. 83а от ЗАНН	114

Глава IV. Международното правно сътрудничество при случаи на изпирание на пари	117
1. Общи положения относно международното правно сътрудничество	117
1.1. Обхват на международното сътрудничество по наказателни дела и правни източници за осъществяването му.....	117
1.2. Основни понятия и принципи при осъществяване на международното правно сътрудничество	119
1.3. Взаимното признаване на съдебни актове между държавите от ЕС	121
2. Използване на международното правно сътрудничество в наказателни производства с предмет изпирание на пари	124
2.1. Молби за правна помощ: съдържание, изпращане и получаване.....	124
2.2. Събиране на информация и обмен на данни за водени наказателни производства	125
2.3. Обвиняеми и свидетели.....	128
2.4. Извършване на други действия по разследване чрез молби за правна помощ.....	130
3. Използване на правните инструменти за взаимно признаване между страните от ЕС в наказателни производства с предмет изпирание на пари.....	131
3.1. Актове за обезпечаване на имущество или доказателства.....	131
3.2. Европейска заповед за разследване.....	135
4. Улесняване на прилагането на правните инструменти за взаимно признаване и международното правно сътрудничество по наказателни дела между страните от ЕС.....	138
4.1. ЕВРОДЖЪСТ.....	138
4.2. Европейска съдебна мрежа	140

Глава V. Престъплението „изпирание на пари“ в сферата на оперативната работа	147
1. Същност и правна характеристика на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество (КОНПИ)	148
2. Понятие за гражданска конфискация – кратка историческа справка на законодателството в тази област. Правомощия на КУИППД/КОНПИ.....	149
3. Сравнение между гражданската конфискация по ЗОПДИППД (отм.) и ЗОПДНПИ.....	154
4. Модели на гражданската конфискация в рамките на Европейския съюз	157

---

5. „Гражданската конфискация“ и възможностите ѝ за противодействие на престъплението „изпиране на пари“	158
6. Органи и фази на проверката за установяване на имущество придобито от незаконна дейност. Уведомления за престъпна и незаконна дейност и анализ на данните по тях. Институционално взаимодействие.....	160
7. Практика на КОНПИ по дела на основание постъпили уведомления по чл. 253 и чл. 253а, ал. 1 и 2 от НК.....	164
8. Международно сътрудничество	168
8.1. Мрежата КАРИН (CARIN).....	168
8.2. ЕВРОПОЛ.....	168
8.3. Рамково решение 2007/845/ПВР на Съвета от 06 декември 2007 г.	169
8.4. Проект „SIENA – България – разширяване на SIENA до националните компетентни органи“ (ARO SIENA).....	169